

Spis treści

Wstęp	9
Część pierwsza WIEDZA O FILOZOFII (Krzysztof Wieczorek)	11
Rozdział 1 Filozofia i jej miejsce w kulturze europejskiej	11
1. Europa i filozofia	11
2. Filozofia fundamentem tożsamości kulturowej	14
Rozdział 2 Myślenie i jego rodzaje	18
1. Co to znaczy myśleć?	18
2. Myślenie potoczne	19
3. Myślenie logiczne	20
4. Myślenie naukowe	24
5. Myślenie filozoficzne	29
Rozdział 3 Przedmiot, metoda i problematyka filozofii	34
1. Przedmiot filozofii	34
2. Metoda filozofii	36
3. Problemy filozoficzne	37
Rozdział 4 Filozofia bytu	42
1. Spory wokół pojęcia „metafizyka”	42
2. Zagadnienia metafizyki	44
Rozdział 5 Teoria poznania	47
1. Geneza problematyki epistemologicznej	47
2. Zagadnienia teorii poznania	49
2.1. Istota ludzkiego poznania	49
2.2. Zagadnienie prawdy	50
2.3. Źródła poznania	54
2.4. Granice poznania	57
Rozdział 6 Filozofia człowieka	61
1. Antropologia filozoficzna	66
2. Filozofia społeczna	68
3. Filozofia kultury	74
Rozdział 7 Filozofia wartości	79
1. Aksjologia	80
2. Etyka	84
3. Metaetyka	87
Rozdział 8 Filozofia religii	90

Część druga FILOZOFIA STAROŻYTNA (<i>Dariusz Kubok</i>)	95
Rozdział 1 Narodziny filozofii. Pierwsze szkoły filozoficzne	95
1. Mityczne źródła filozofii	95
2. Narodziny filozofii. Szkoła jońska	98
3. Szkoła pitagorejska	101
4. Ksenofanes z Kolofonu	103
5. Heraklit z Efezu i szkoła eleacka	105
6. Empedokles, Anaksagoras i atomiści	109
Rozdział 2 Sofiści i Sokrates	113
1. Sofiści i ich poglądy	113
2. Sokrates, syn Sofroniskosa i Fajnarete	116
Rozdział 3 Wielkie systemy filozoficzne	119
1. Platon	119
2. Arystoteles	124
Rozdział 4 Okres hellenistyczny i filozofia neoplatońska	130
1. Szkoły hellenistyczne	130
2. Plotyn i neoplatonizm	135
 Część trzecia FILOZOFIA ŚREDNIOWIECZNA (<i>Mariusz Wojewoda</i>)	139
Rozdział 1 Średniowiecze – charakterystyka epoki	139
Wprowadzenie	139
1. Ramy czasowe epoki	141
2. Kultura średniowiecza	144
2.1. Nowe ośrodki kultury	144
2.2. Okres wielkich syntez filozoficznych	147
2.3. Kultura arabska – spotkania i wpływy	147
2.4. <i>Via moderna</i> – nowa droga w kulturze średniowiecznej	148
Rozdział 2 Obraz filozofii średniowiecznej	150
1. Główne problemy filozofii średniowiecznej	150
1.1. Bóg czy Absolut?	150
1.2. Stworzenie świata	152
1.3. Kondycja człowieka	153
1.4. Osobowa natura Boga i człowieka	155
1.5. Rozum i wiara	157
1.6. Spór o uniwersalia	159
1.7. Asceza drogą do szczęśliwego życia	161
2. Średniowieczny model uprawiania filozofii w szkołach	162
2.1. Szkoły klasztorne	163
2.2. Uniwersytety	165
2.3. Scholastyka – główna metoda filozofii	167
2.4. Rola zakonów założonych przez św. Franciszka i św. Dominika	169

Rozdział 3 Charakterystyka szkół filozoficznych średniowiecza . . .	175
1. Szkoła pałacowa Karolingów	175
2. Szkoła klasztorna w Bec	176
3. Szkoła św. Genowefy w Paryżu	177
4. Szkoła w Chartres	178
5. Opactwo św. Wiktora	179
6. Awerroizm	181
7. Szkoła w Oksfordzie	182
8. Szkoła franciszkańska	184
9. Szkoła dominikańska	187
9.1. Etyka Tomasza z Akwinu	190
10. Mistycy średniowieczni	192
11. Nominaliści	194
Część czwarta FILOZOFIA NOWOŻYTNA (Andrzej Noras)	197
Wprowadzenie	197
Rozdział 1 Filozofia renesansu	202
1. Teoria wiedzy	204
2. Koncepcja prawa	205
Rozdział 2 René Descartes i kartezjanizm	207
1. René Descartes (Kartezjusz; 1596–1650)	208
2. Dalsze losy kartezjanizmu. Pascal i okazjonalizm	210
3. Racjonaliści kontynentalni	212
Rozdział 3 Empiryzm brytyjski	217
1. John Locke	217
2. George Berkeley	219
3. David Hume	220
4. Thomas Hobbes	222
Rozdział 4 Filozofia oświecenia we Francji	225
1. Encyklopedyści	225
2. Jean-Jacques Rousseau (1712–1778)	227
Rozdział 5 Immanuel Kant (1724–1804)	230
Rozdział 6 Filozofia XIX wieku	236
1. Filozofia pokantowska	236
2. Fichte i Schelling	238
3. Georg Wilhelm Friedrich Hegel	243
4. Romantyzm. Schleiermacher	248
5. Filozofia poheglowska	253
5.1. Lewica i prawica heglowska	255
5.2. Artur Schopenhauer	261
5.3. Kierkegaard i początki egzystencjalizmu	262

Rozdział 7 Pozytywizm	264
1. Nurty filozofii pozytywistycznej	264
2. Pozytywizm Augusta Comte'a	266
3. John Stuart Mill	268
Rozdział 8 Przełom antypozytywistyczny	270
1. Wilhelm Dilthey	271
2. Henri Bergson	274
3. Friedrich Wilhelm Nietzsche	276
4. Psychoanaliza	280
Część piąta FILOZOFIA XX WIEKU (<i>Andrzej Noras</i>)	281
Wprowadzenie	281
Rozdział 1 Neokantyzm. Szkoła badeńska i marburska	282
Rozdział 2 Husserl i ruch fenomenologiczny	287
1. Edmund Husserl	287
2. Ruch fenomenologiczny	290
Rozdział 3 Filozofia bytu	297
1. Nicolai Hartmann	297
2. Karl Jaspers	301
Rozdział 4 Filozofia analityczna	304
1. Ludwig Wittgenstein	305
2. Bertrand Russell	307
3. Koło Wiedeńskie i neopozytywizm	308
4. Szkoła lwowsko-warszawska	311
Rozdział 5 Wokół problematyki człowieka	312
1. Antropologia filozoficzna XX wieku	312
2. Filozofia dialogu	313
3. Personalizm	315
4. Egzystencjalizm	316
Rozdział 6 Inne ważne kierunki filozofii dwudziestowiecznej	320
1. Hermeneutyka	320
2. Neoscholastyka	321
3. Strukturalizm	323
4. Postmodernizm	324
5. Szkoła frankfurcka	324
Literatura	327
Indeks osobowy	343